

REFERAT Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) d. 06-09-2023

Mødedato Onsdag d. 06. september 2023 kl. 17:30

Mødested Lilletrommen

Mødedeltagere Per Frost Henriksen (A), Sarah Lykke (A), Charlotte Sander (A), Marianne Bredgaard Karlsson (B), Bettina Bové (B), Mikkel Hartwich (C), Heidi Boss Nyby (C), Hanne Berg (F) , Bent Fischer-Nielsen (F), Lars Søndergaard (V), Tinne Borch Jacobsen (V) (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Træffetid.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Godkendelse af målsætning om mere klimavenlige indkøb af fødevarer.....	5
Godkendelse af udbudsstrategi for Fremtidens Dagtilbud.....	10
Beslutning om oprettelse af NEST-klasse.....	13
Brug af betegnelsen børnehaveklasse i Fredensborg Kommune.....	19
Høring af første udkast af Sundhedspolitikken 2023-2026.....	21
Orientering om skolernes arbejde med ordblinde og læseudfordrede elever.....	23
Orientering om skærmb brug i skoler og dagtilbud.....	27
Meddelelser fra administrationen.....	31
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	32
Sager på vej.....	33
Digitalt underskriftsblad 6. september 2023.....	35

Punkt 88: Træffetid

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Ingen mødt.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 89: Godkendelse af dagsorden

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Godkendt dog således, at sag nr. 91 blev behandlet før sag nr. 90. Herefter blev sagerne behandlet i rækkefølge.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 90: Godkendelse af målsætning om mere klimavenlige indkøb af fødevarer

20/34784

Beslutningstema

Administrationen stiller forslag om en model for fremme af mere klimavenlige indkøb af fødevarer til kommunens køkkener efter beslutning i Økonomiudvalget den 24. april 2023.

Økonomiudvalget besluttede: ”Administrationen kommer med forslag til implementeringsmodel for mere klimavenlige indkøb af mad mv. til Fredensborg Kommune og herunder kommunens kantiner”.

Sagsfremstilling og økonomi

CO₂-udledning fra fødevarer i Fredensborg Kommune

Fredensborg Kommune indkøber fødevarer til madproduktion i en lang række køkkener, primært på ældreområdet, daginstitutioner, skoler og kantinen på rådhuset. CO₂-udledningen fra indkøb af fødevarer udgør en målbar del af kommunens samlede CO₂-udledning som følge af indkøb. En rapport fra det kommunale indkøbsdatasamarbejde i 2023 vurderer, at indkøb af fødevarer udgør 6,8 procent af Fredensborg Kommunes CO₂-udledning på indkøbsområdet i 2020. Heraf udgøres 32 procent af indkøb af kødprodukter.

Rapporten, der er udarbejdet i samarbejde med Energistyrelsen og Økonomistyrelsen er vedlagt som bilag 1.

En klimarapport fra Hørkram, der leverer cirka 90 procent af kommunens fødevarer, viser tilsvarende, at 30,2 procent af CO₂-udledningen fra kommunens indkøb af fødevarer hos Hørkram er forårsaget af kød i 2022. Heraf udgøres 53,4 procent af indkøb af okse- og lammekød.

Rapporten er vedlagt som bilag 2 (vedrører hele kommunens indkøb på trods af, at der står Humlebæk Skole).

Det er velkendt, at kødprodukter, særligt okse- og lammekød, men også fisk udleder mere CO₂ end grøntsager og bælgrugtprodukter. Af Concitos klimadatabase fremgår CO₂e (CO₂-ekvivalenter) per kilo af et større antal fødevarer, og i nedenstående skema er udvalgt nogle eksempler til illustration af forskellen.

Fødevarer	Kilo CO ₂ e per kilo fødevarer
Oksekød, mørbrad, afpudset, rå	151,95
Oksekød, hakket, 5-10 pct. fedt, rå	34,19
Hakket lammekød	26,30
Kalv og flæsk, hakket, 15-20 pct. fedt, rå	15,26
Grisekød, nakkekam med svær	3,58
Kylling, bryst, kød og skind, rå	3,44
Sild, rå	9,34

Torsk, filet, rå	9,87
Laks, atlantisk, opdræt, rå	9,11
Gulerod, uspec., rå	0,25
Blomkål, uspecificeret, rå	0,71
Grønne linser, tørrede	1,78

Kilde: Concito, Den store Klimadatabase, <https://denstoreklimadatabase.dk>

Potentiale for indkøb af mere klimavenlige fødevarer i Fredensborg Kommune

Aarhus Kommune har, som det også fremgår af sagsfremstillingen fra Økonomiudvalgsmødet den 24. april 2023, implementeret en afgift på okse- og kalvekød. Det har medført et fald i Aarhus Kommunes indkøb af oksekød på 30-40 procent fra 4. kvartal 2021 til 4. kvartal 2022, og Aarhus Kommune har ikke i samme periode registreret en stigning i indkøbet af andre kødtyper og fisk.

Fredensborg Kommunes og Aarhus Kommunes CO₂-udledning fra indkøb af kødprodukter kan sammenlignes ved hjælp af rapporten fra det kommunale indkøbsdatasamarbejde, der for Fredensborg Kommune er vedlagt som bilag 1. Som følge af indkøb af kødprodukter havde Fredensborg Kommune i 2020 en udledning på 22 kilo CO₂e per indbygger. Aarhus Kommune oplyser, at samme rapport konkluderer, at den i 2020 havde en udledning på 17 kilo CO₂e per indbygger. I 2020 havde Fredensborg Kommune således alt andet lige et væsentligt større forbrug af kød end Aarhus Kommune, som på dette tidspunkt endnu ikke havde implementeret afgiften på okse- og kalvekød.

På baggrund af analyser af fakturadata vurderer administrationen i Fredensborg Kommune, at indkøbet af kødprodukter generelt, herunder af oksekød, er steget med cirka 10 procent i perioden fra 2019 til 2022 på trods af de stigende priser. Udviklingen er beregnet helt tilbage fra 2019 for at undgå eventuel påvirkning fra corona-epidemien. Der er således intet, der indikerer, at Fredensborg Kommunes CO₂-udledning som følge af indkøb af kødprodukter er faldet siden 2020, som rapporten fra det kommunale indkøbsdatasamarbejde baserer sig på.

Der er dog stor forskel på kommunens forskellige køkkeneres indkøb af kødprodukter generelt og oksekød specifikt, hvor nogle køkkener har et relativt lavt forbrug af kød i forhold til det samlede forbrug af fødevarer, mens andre køkkener har et relativt højt forbrug. Forbruget af kød afspejler flere faktorer, men det er naturligvis af væsentlig betydning, hvorvidt køkkenet tilbereder kost til hele døgnet på alle årets dage eller kun til frokost på hverdage. Således stammer 53,6 procent af CO₂-udledningen som følge af Lystholm Ældremads indkøb af fødevarer fra kød i 2022, mens den tilsvarende tal for Skovgårdens Køkken er 26,8 procent og for Rådhuskantinen 41,1 procent. Da det tilsvarende tal for den samlede kommune er 30,2 procent, vurderes det, at køkkener på skoler og daginstitutioner i gennemsnit indkøber markant mindre kød end de navngivne køkkener.

Administrationen har gennemført en spørgeskemaundersøgelse hos kommunens køkkener. Af resultaterne fremgår det, at en stor del af køkkenerne allerede arbejder med at reducere kødforbruget og servere klimavenlig mad. Halvdelen af de 10 deltagende køkkener svarer, at de i høj grad arbejder med at gøre madforbruget klimavenligt, mens de øvrige svarer, at de gør det i nogen grad. Otte køkkener svarer, at de specifikt arbejder med at reducere mængden af kød.

Administrationen har ligeledes kontaktet et antal af de køkkener, som har et relativt højt forbrug af kødprodukter, og der er gennemført dialog med henholdsvis Lystholm Ældremad samt Rådhuskantinen. Begge køkkenledere arbejdede allerede med reduktion af kød i deres madproduktion, men oplevede begge et vist pres i forhold til at tilfredsstille efterspørgslen på kød fra visse brugergrupper. Et politisk fastsat mål for reduktion af CO₂ som følge af indkøb af kød vil gøre det

nemmere at reducere mængden af kødprodukter i madproduktionen. Køkkenlederne efterspurgte ligeledes mulighed for videndeling og sparring med kommunens køkkener i andre segmenter samt fælles kursusaktivitet.

Samlet set er det derfor administrationens vurdering, at der er potentiale for en reduktion i klimaudledningen som følge af fødevarerindkøb ved at reducere forbruget af kødprodukter, særligt okse-, kalve- og lammekød. Samtidig bør der være opmærksomhed på de øvrige hensyn, som køkkenerne skal tage i madlavningen. Det gælder ikke mindst i ældremaden, hvor det er vigtigt at tilbyde mad, som de ældre har lyst til at spise, og hvor kødproteiner ikke altid direkte kan erstattes med planteproteiner. Reduktionen vil forudsætte indføring af 1-2 vegetardage ugentligt på ældreområdet, herunder også hos fritvalgsleverandørerne, og der kan være behov for ændringer i kommunens kvalitetsstandarder. Reduktionen vil ligeledes medføre, at der i højere grad serveres kødfri forplejning til politiske møder, borgermøder mv.

Administrationen gør opmærksom på, at der forud for nærværende sags tilbliven ikke har været foretaget høring af ældreråd, skolebestyrelser, områdebestyrelser, kantineudvalg mv.

Forslag til model for implementering af mere klimavenlig mad

På baggrund af Aarhus Kommunes erfaringer samt Fredensborg Kommunes indkøb af kødprodukter og ambitioner som klimakommune, foreslår administrationen, at der fastsættes et mål for reduktion af udledningen af CO₂ som følge af kommunens indkøb af kødprodukter.

Af hensyn til ressourceforbruget i administrationen ved implementering af en afgift samt køkkenernes mulighed for at konvertere okse- og lammekød til velsmagende og ernæringsrigtig mad, baseret på andre råvarer, herunder grøntsager, foreslås målet implementeret uden brug af afgifter. Der vil således alene være tale om et politisk besluttet mål, som administrationen vil følge op på i forbindelse med kontraktstyringsopgaven, der allerede udføres.

Der opstilles følgende målsætninger:

1. I 2024 skal udledningen af CO₂ som følge af indkøb af kødprodukter reduceres med 20 procent i forhold til 2022, mens udledningen af CO₂ som følge af indkøb af fisk fastholdes på nuværende niveau.
2. I 2025 skal udledningen af CO₂ som følge af indkøb af kødprodukter reduceres med 30 procent i forhold til 2022, mens udledningen af CO₂ som følge af indkøb af fisk fastholdes på nuværende niveau.

Primo 2026 forelægges en evaluering af målsætningen til politisk behandling. I den forbindelse vil der blive taget stilling til om målsætningen skal skærpes yderligere.

Der er tale om et samlet mål for kommunens indkøb. Det er således ikke meningen, at de køkkener, der allerede bruger meget lidt kød og i forvejen har haft en målrettet indsats på området gennem et stykke tid, nødvendigvis skal reducere så meget.

I forbindelse med kontraktstyring på fødevaraftalen følges der op på udviklingen halvårligt, og der fastsættes delmål for de største køkkener i samarbejde mellem køkkenlederne og administrationen.

Administration foreslår endvidere, at der lokalt tilrettelægges en kompetenceopbygning, så der kan gennemføres målrettet kursusaktivitet samt netværk til erfaringsudveksling på tværs af kommunens køkkener.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Administrationens forslag understøtter Fredensborg Kommunens arbejde med ”8. Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden” i Byrådets arbejdsgrundlag og ”12 Ansvarligt forbrug og produktion” samt ”13 Klimaindsats” i FN’s Verdensmål.

Evaluering af CO2-effekt af politisk beslutning

Reduktionen af CO2-udledning som følge af indkøb af kød alt andet lige reduceres med 130.000 kilo CO2e med fuld virkning fra 2026. Omvendt vil udledningen af CO2 som følge af indkøb af andre fødevarer end kød og fisk stige, men alt andet lige med en mindre mængde.

Kompetence

Sagen behandles i følgende udvalg inden behandling i Økonomiudvalget:

- Børne- og Skoleudvalget
- Social- og Sundhedsudvalget
- Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig udvikling

Kommunikation

En politisk beslutning om fastsættelse af mål for reduktion af udledningen af CO2 som følge af indkøb af kød vil blive kommunikeret direkte til de relevante parter i organisationen og efterfølgende også via kommunens intranet.

Beslutningen vil endvidere blive kommunikeret på kommunens hjemmeside og via pressemeddelelse.

Indstilling

Det indstilles at Byrådet træffer beslutning om at fastsætte et mål for reduktion af CO2-udledning som følge af reduceret indkøb af kødprodukter set i forhold til 2022 med 20 procent i 2024 og 30 procent i 2025, mens udledningen af CO2 som følge af indkøb af fisk fastholdes på nuværende niveau.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Anbefaler administrationens indstilling dog med forslag til ændring af måltallet for 2024 fra 20 til 30 pct. og i 2025 fra 30 til 40 pct. således, at indstillingen i stedet lyder: at fastsætte et mål for reduktion af CO2-udledning som følge af reduceret indkøb af kødprodukter set i forhold til 2022 med 30 procent i 2024 og 40 procent i 2025, mens udledningen af CO2 som følge af indkøb af fisk fastholdes på nuværende niveau.

Bilag

Bilag 1 - Indkøbsdatasamarbejdet: Klimarapport 2020 - Fredensborg

Bilag 2 - Klimarapport fra Hørkram - Fredensborg Kommune 2022

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 91: Godkendelse af udbudsstrategi for Fremtidens Dagtilbud

23/6455

Beslutningstema

Økonomiudvalget skal godkende strategi for udbud af bygherrerådgivning på de fire nye dagtilbud. På baggrund af denne strategi skal Økonomiudvalget give borgmesteren mandat til at indgå kontrakt med den vindende rådgiver. Afslutningsvis orienteres udvalget om den reviderede tidsplan for byggerierne.

Sagsfremstilling og økonomi

På byrådsmødet den 2. maj godkendte byrådet administrationens forslag til proces for Fremtidens Dagtilbud. Denne beslutning indebar bl.a., at administrationen udbyder opgaven som bygherrerådgiver på alle fire dagtilbud, og at de fire dagtilbud opføres i totalentreprise.

Administrationen har nu udarbejdet grundlaget for det første udbud, som omfatter bygherrerådgivningen. I udarbejdelsen af materialet har der været stor opmærksomhed på at skabe et godt grundlag for konkurrence og mange bydere. Derudover har det været vigtigt at sikre kommunen handlemuligheder i tilfælde af eksempelvis udfordringer i samarbejdet eller ændringer i økonomi mv. I den indledende fase vil ansøgerne desuden blive bedt om at vise deres ”økonomiske træfsikkerhed” i de referencer, som vedlægges i pre-kvalifikationen.

Som følge af tidligere byrådsbeslutning og godkendt tidsplan, er udbuddet offentliggjort primo september med henblik på, at der kan indgås kontrakt med opstart primo januar 2024. Såfremt Økonomiudvalget har ændringer til udbudsstrategien, vil disse derfor blive indarbejdet i form af rettelsesblade.

Strategien er vedhæftet som bilag 1, og hovedpointerne er følgende:

Rådgiveropgaven

Rådgivningen vedrører dels klassisk bygherrerådgivning, dels udarbejdelse af bæredygtighedsstrategi, færdiggørelse af funktionsprogram samt udarbejdelse af fælles byggeprogram for dagtilbudsbyggerierne. Afslutningsvis skal rådgiveren også stå for udarbejdelse af indretningsprojekter for det enkelte byggeri.

Der vil således være tale om en række kompetencer vedr. både styring, udbud, økonomi samt indblik i pædagogiske principper og moderne dagtilbudsbyggeri, og rådgiverholdet vil herudover skulle stille med kompetencer indenfor bæredygtigt byggeri. Det er administrationens erfaring, at det er en fordel både økonomisk og i forhold til helheden i projektet at samle disse kompetencer hos ét rådgiverteam. Dette giver større kontinuitet i det samlede program.

Udbud med forhandling

Udbuddet gennemføres som et udbud med forhandling, hvilket administrationen har gode erfaringer med. Da der er tale om et langstrakt samarbejde over en længere årrække, er det særligt væsentlig at få en fornemmelse af tilbudsgivernes forståelse for opgaven samt få en fornemmelse af, om der kan opnås en god samarbejdsrelation.

Ud af det samlede ansøgerfelt udvælges tre kandidater, som inviteres til at afgive bud.

Mindstekrav for deltagelse i prækvalifikation

Økonomi:

- Samlet årssætning – mindstekrav: 6 mio. kr.
- Soliditetsgrad – mindstekrav: 20 %

Mindst tre referencer med oplysninger om:

- Projekt navn
- Oplysninger om, hvem rådgivningen er udført for, dvs. kundeoplysninger
- Ansøgers rolle og ansvarsområde(r) på referencen. Herunder ønskes uddybende beskrevet, hvilke ydelser ansøger konkret har leveret på den pågældende opgave, herunder oplysninger om, hvor stor en del af kontrakten, der er leveret via underrådgivere.
- Rådgivningsopgavens indhold, herunder opgavens karakter, faser og honorarets størrelse.
- Størrelse på anlægsopgaven (areal og entreprisesum), herunder entrepriseform, entreprisesum, samt oplysninger om % afvigelse fra det budgetterede anlægsbudget før entreprise udbud, og det endelige budget, ved byggeriets afslutning. Der skal endvidere oplyses, hvilken % UFO anlægsopgaven blev budgetteret med.
- Dato for rådgivningsopgavens opstart og færdiggørelse/ status for opgaven.
- Illustrationer som understøtter forståelsen af referencen.
- Ansøgers belysning af referencens relevans for den aktuelle opgave.

Optioner

Aftalen vil omfatte rådgivningsydelse ifht. de to første byggerier, og de to sidste byggerier vil være med som option. Denne model er valgt for, at Fredensborg Kommune ikke binder sig til et samarbejde omkring hele programmet, hvis det viser sig, at samarbejdet af den ene eller anden grund fungerer dårligt eller forudsætningerne for byggerierne ændrer sig. Derudover vil det kontraktmæssigt være muligt at stoppe samarbejdet efter byggeri 1, såfremt det økonomiske eller demografiske grundlag for projektet ændrer sig markant.

Tildelingskriterier

Tilbuddene foreslås evalueret ud fra følgende vægtning.

Underkriterier	Delkriterier	Vægtning	Vægtning
		Delkriterier	Underkriterier
Pris			50 %
Kvalitet			50 %
	Proces	25 %	
	Organisering	25 %	
	Bemanding	40 %	
	Betalingsplan	10 %	

Kontrakten vil blive tildelt den tilbudsgiver, der afgiver det for Fredensborg Kommune økonomisk mest fordelagtige tilbud ud fra kriteriet ”bedste forhold mellem pris og kvalitet”.

Opdateret tidsplan for projekterne

Administrationen har genbesøgt tidsplanen for at kunne kvalificere periodiseringen af økonomien for det enkelte dagtilbudsbyggeri i forbindelse med kommunens anlægsbudget. Væsentlige pointer i forhold til tidsplanen er følgende:

- Efter beslutning i Børne- og Skoleudvalget er rækkefølgen nu: Kokkedal, Fredensborg, Nivå, Humlebæk
- Byggeriet i Fredensborg skal være klar senest i sommeren 2027, hvor de midlertidige pavilloner skal nedtages
- Tidsplanen muliggør, at mindre entreprenørvirksomheder kan byde på opførelsen af de to første byggerier samlet, da de mest omfangsrige dele af byggerierne ligger forskudt
- Udarbejdelsen af de to første lokalplaner ligger forskudt af hensyn til ressourcer i planafdelingen
- Byggeriet i Nivå er afhængigt af opførelsen af Generationernes Hus
- Da der går flere år fra udarbejdelse af det fælles byggeprogram til opførelsen af byggeri 3 og 4, er der lagt tid ind til at genbesøge dette forud for entrepriseudbuddet

Den opdaterede tidsplan er vedhæftet som bilag 2. Af bilaget fremgår de politiske nedslag der forventes at blive gennemført.

Tidsplanen er foreløbig, og den vil blive kvalificeret, når bygherrerådgiveren kommer på opgaven.

Bevilling

Denne sag har ikke i sig selv nogle bevillingsmæssige konsekvenser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FNs Verdensmål nr. 4: Kvalitetsuddannelse - sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles mulighed for livslang læring.

Byrådets arbejdsgrundlag: Det er sejt at blive dygtig.

Kompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

1. at Økonomiudvalget godkender udbudsstrategi for udbud af bygherrerådgivning for Fremtidens Dagtilbud.
2. at Økonomiudvalget giver borgmesteren mandat til at indgå kontrakt med den tilbudsgiver, som på baggrund af udbudsstrategien leverer det økonomisk mest fordelagtige tilbud ud fra kriteriet ”*bedste forhold mellem pris og kvalitet*”.
3. at Økonomiudvalget tager orienteringen om den reviderede tidsplan til efterretning.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Ad 1) anbefaler administrationens indstilling med følgende ændring: at Økonomiudvalget godkender udbudsstrategi for udbud af bygherrerådgivning for Fremtidens Dagtilbud med den ændring, at soliditetsgraden sænkes fra 20 pct. til 10 pct. for at muliggøre et bredere ansøgerfelt.

Ad 2 og 3) anbefaler administrationens indstilling.

Bilag

Bilag 1 Udbudsstrategi Fremtidens Dagtilbud Bygherrerådgivning.pdf

Bilag 2 Tidsplan Fremtidens Dagtilbud.pdf

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 92: Beslutning om oprettelse af NEST-klasse

23/17723

Beslutningstema

Det skal besluttes, om der fra skoleår 2024/2025 skal oprettes en Nest-klasse i Fredensborg Kommune.

Sagsfremstilling og økonomi

Byrådet besluttede d. 2. maj 2023 (sag 56) i forbindelse med deres behandling af masterplanen for specialundervisning 2023-2027, at der skulle udarbejdes en investeringscase for en eventuel oprettelse af en Nest-klasse i Fredensborg Kommune fra skoleår 2024/2025.

Investeringscasen fremgår af bilaget til sagen (bilag 1) og afdækker, hvorvidt etableringen af en Nest-klasse i alment regi vil kunne reducere udgifterne til specialundervisning.

Casen viser, at etableringen af en fuldt belagt NEST-klasse vil være tjent ind i løbet af fem år, samt at den akkumulerede gevinst ved etableringen ligger på ca. 6,4 mio. kr. over klassens samlede 10 skoleår. Dette forudsætter, at klassen til enhver tid er fyldt op med både visiterede elever og distriktselever, jf. tabel 1 nedenfor.

Såfremt der alle årene er visiteret én elev mindre til klassen end forudsat, reduceres den samlede gevinst set over hele perioden 0. til 9. klasse til ca. 1,7 mio. kr.

Nest-klassen

Nest-klassen vil bestå af neurotypiske elever (fremover benævnt almene elever) og elever diagnosticeret indenfor autismspektret (ASF).

Administrationen forudsætter i denne investeringscase, at eleverne er udredt og diagnosticeret med ASF for at kunne blive lagt op på visitation til Nest-klassen. Der er ikke regnet på rentabiliteten ved at udvide gruppen med elever, der ikke har en diagnose / PPV.

Beskrivelsen bygger på etablering af én Nest-klasse på 0. årgang startende med 16 elever fordelt med 4 visiterede elever og 12 almene elever. Nest-klassen vil jf. tabel 1 i løbet af årene stige til en klassestørrelse på max. 6 visiterede elever og 18 almene elever fra 6. årgang.

På baggrund af Fredensborg Kommunes erfaringer fra de seneste 10 år samt med administrationens kendskab til de nuværende børn i kommunens dagtilbud, vil der i de kommende to skoleår være et-to børn pr. år, som på baggrund af en udredning vil blive visiteret til et segregeret autismspecifikt undervisningstilbud ved skolestart.

Den faglige begrundelse for at etablere Nest-klasse på 0. klassetrin er, at eleverne med autismspektrum forstyrrelser undgår de belastningsreaktioner, som i løbet af de første skoleår kan opstå hos elever med autismspektrum forstyrrelser, som indskrives på en almenrække uden særlig støtte, og som dermed er i risiko for ikke at blive mødt på deres specialpædagogiske behov.

Tabel 1 Antal elever i Nest klassen

Elever

Klassetrin	Visiterede elever	Almene elever	I alt
0	4	12	16
1	4	14	18
2	5	16	21
3	5	16	21
4	5	16	21
5	6	17	23
6. kl. og op	6	18	24

Der er i analysen ikke taget stilling til, hvilken af de seks folkeskoler, der eventuelt vil kunne huse en Nest-klasse. Eleverne går i almen SFO i fritiden.

Øvrige tilbud til målgruppen

Elever, som på baggrund af en autismediagnose har behov for et specialiseret skoletilbud, visiteres i dag primært til Ullerødskolen, som er Fredensborg Kommunes specialskole for elever med ASF.

Elever med autismspektrumforstyrrelser, som kan trives i almenområdet med støtte, tilbydes en mellemform i deres nuværende skole. Mellemformerne har til formål at udvikle læringsmiljøer i almenmiljøet, således at det både kan tilgodes den enkelte elev med særlige behov og fællesskabet. Her sikres tilgangen til læring ved, at teamet af lærere og pædagoger omkring klassen deltager kompetenceudvikling samt i sparrings- og supervisionsforløb fra en specialist fra Ullerødskolen samtidig med, at der tildeles ekstra ressourcer til klassen i form af en ressourceperson.

Dialog med andre kommuner

Administrationen har i forbindelse med udarbejdelse af investeringscasen indhentet viden fra andre kommuner om deres organisering af Nest-klasser bl.a. har der været dialog med Hørsholm Kommune om deres Nest-tilbud. Hørsholm Kommune har pga. færre elever inden for målgruppen, end forudsat, været nødsaget til at udvide målgruppen til deres tilbud.

Administrationen kan af faglige grunde ikke anbefale, at der kan visiteres elever alene på observeret og formodet adfærd, der kan ligne ASF. Det kan medføre risiko for at bagvedliggende årsager til barnets handlinger og adfærd bliver overset.

Herudover har administrationen været i dialog med hhv. Rudersdal og Furesø Kommuner.

Begge kommuner har oplevet et stigende pres på deres tilbud til elever med autisme allerede fra 0. klasse og visiterer alene elever diagnosticeret med ASF eller med et funktionsniveau svarende hertil til deres NEST-klasser.

Erfaringerne fra Furesø og Rudersdal Kommuner er kort beskrevet i bilaget.

To scenarier

Der er i investeringscasen regnet på to forskellige scenarier, hvor elevgrundlaget i scenarie 1 fremgår af tabel 1. Modellen svarer til den model, som Hørsholm Kommune har oprettet.

I scenarie 2 er der regnet på, at der er én færre visiteret elev på hver årgang end det, der fremgår i tabel 1.

Der er i begge scenarier indregnet en investeringsudgift på 0,8 mio. kr. i år ét.

Investeringsudgiften dækker over følgende:

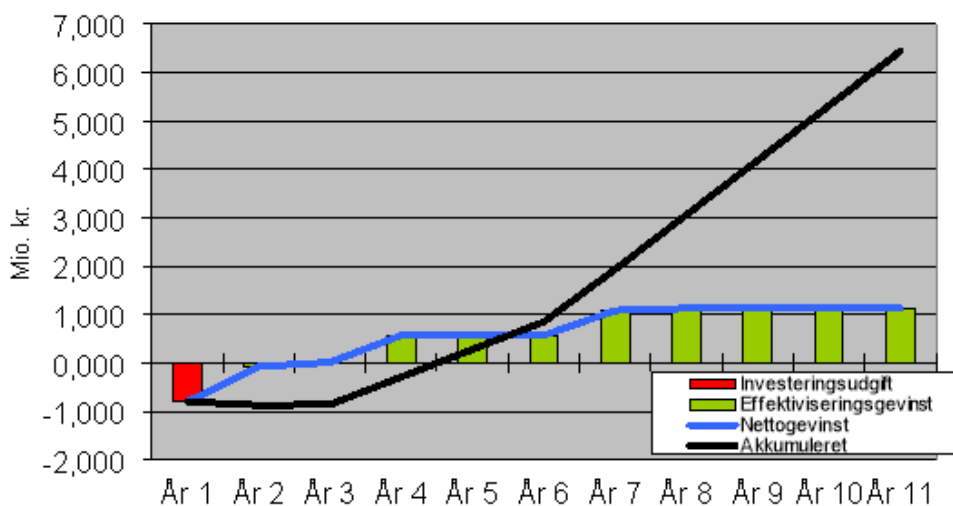
- Projektledelse: 0,4 mio. kr.
- Kompetenceudvikling: 0,2 mio. kr.
- Indretning af lokaler på distriktsskolen: 0,2 mio. kr.

Rentabilitet ved scenarie 1

Rentabiliteten ved dette scenarie fremgår af figur 1 nedenfor samt i tabel 3 i bilaget. I år et og to vil der være en netto merudgift på henholdsvis -0,8 mio. kr. og -0,1 mio. kr. I år tre er der en lille nettogevinst på 0,01 mio. kr., som vil være stigende frem til og med år otte, hvor nettogevinsten vil være 1,1 mio. kr. årligt. I år ni, 10 og 11 (9. klasse) vil den årlige nettogevinst ligge på samme niveau som i år otte. Som det fremgår, vil projektet først være tjent ind i løbet af år fem, hvor den akkumulerede gevinst er 0,3 mio. kr.

Den akkumulerede gevinst for alle skoleår (0. klasse til 9. klasse), fratrukket investeringsudgiften i år ét, vil være ca. 6,4 mio. kr.

Figur 1 Projektets rentabilitet – scenarie 1

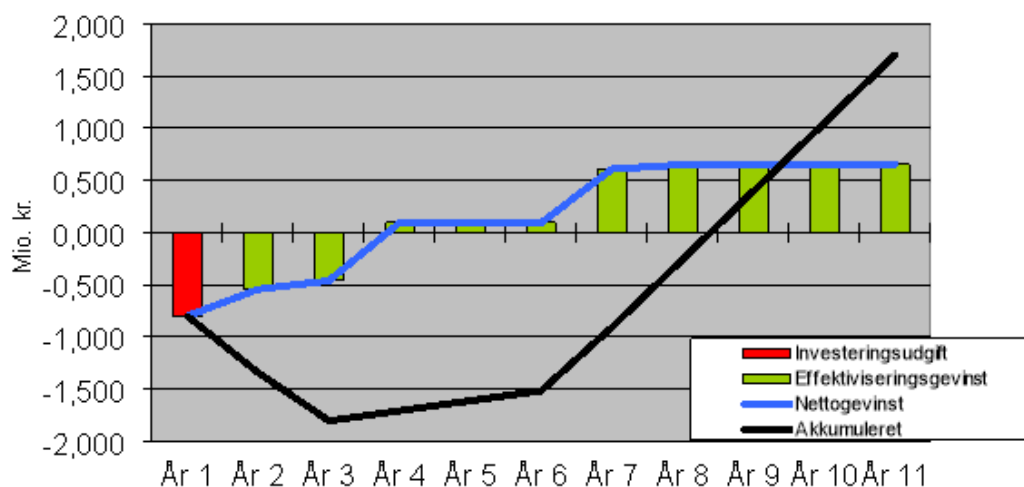

Rentabilitet ved scenarie 2

Rentabiliteten ved dette scenarie fremgår af figur 2 nedenfor samt i tabel 4 i bilaget. I år ét vil der være netto merudgift på -0,8 mio. kr. og i år to og tre vil den være på ca. -0,5 mio. kr. årligt. I år fire er der en nettogevinst på 0,1 mio. kr., som vil være stigende frem til og med år otte, hvor nettogevinsten vil være 0,7 mio. kr. årligt. I år ni, 10 og 11 (9. klasse) vil den årlige nettogevinst ligge på samme niveau som i år otte.

Som det fremgår, vil projektet først være tjent ind i løbet af år ni, hvor den akkumulerede gevinst er 0,4 mio. kr. Den akkumulerede gevinst for alle skoleår (0. klasse til 9. klasse), fratrukket investeringsudgiften i år ét, vil være ca. 1,7 mio. kr.

Figur 2 Projektets rentabilitet – scenarie 2

Modeller for Nest-klasse

Som det fremgår af investeringscasen kan følgende to mulige modeller opstilles.

- Der oprettes ikke et Nest-tilbud med opstart fra skoleår 2024/2025. De historiske data fra de seneste fem år om antal skolestartere diagnosticeret inden for autismespektret, indikerer, at det forventede elevgrundlag ikke vil være tilstrækkeligt til at sikre en rentabilitet jf. scenarie 2.
- Der oprettes en Nest-klasse som et forsøg fra skoleår 2024/2025 velvidende, at det er usikkert, om der er et økonomisk potentiale. Tilbuddet kan, såfremt der ikke er tilstrækkeligt elevgrundlag, eventuelt suppleres med, at målgruppen til tilbuddet udvides jf. erfaringerne fra Hørsholm Kommune.

Økonomi

Såfremt model A vælges, vil sagen ikke have bevillingsmæssige konsekvenser.

Såfremt model B vælges, vil der ved både scenarie 1 og scenarie 2 være en investeringsudgift på -0,8 mio. kr. i år ét. Der vil også være merudgifter i de efterfølgende år afhængig af scenarie 1 eller scenarie 2. Såfremt merudgiften i de første år skal finansieres indenfor specialundervisningsområdet, vil det øge merforbruget på området yderligere i det pågældende år.

Administrationens bemærkninger

Masterplanens formål er at pege på udgiftsreducerende indsatser, så det forventede merforbrug på knap 20 mio. kr. på specialundervisningsområdet kan nedbringes.

På det foreliggende grundlag, kan den foreløbige analyse ikke godtgøre en sådan udgiftsreduktion på kort sigt, idet stigningen i antallet af elever med behov for et autismespecifikt skoletilbud primært ses på mellemtrinnet og i udskoling. Rentabiliten i investeringscasen forudsætter, at det på alle årgange er muligt at anvende de visiterede pladser i NEST-klassen til elever, som ellers ville være blevet visiteret til et andet segregeret autismespecifikt skoletilbud. Hvis dette ikke er tilfældet, er der risiko for, at det vil kunne blive et fordyrende skoletilbud, der alt andet lige øger antallet af elever i specialtilbud og dermed også udgifterne samlet set.

Den endelige beslutning skal derfor ske ud fra en vurdering, hvor det økonomiske potentiale vægtes op imod det faglige perspektiv om, at det alene er børn, der er udredt og diagnosticeret med en autismespekterforstyrrelse, der visiteres til tilbuddet.

Omvendt er administrationen opmærksom på, at Nest-klasser og andre mellemformer kan skabe flere deltagelsesmuligheder i almenområdet ved, at tilgang og kompetencer fra almen- og specialområdet fusioneres for at udvikle undervisningen og skolehverdagen, så flere børn kan trives og lære i almenskolen.

På baggrund og ud fra en samlet vurdering af ovenstående, er det administrationens indstilling, at der ikke etableres et Nest-tilbud fra skoleåret 2024/25 (model A), men at udviklingen på området følges nøje. Hvis det i fremtiden vurderes muligt at opnå en effektiviseringsgevinst grundet øget elevantal i målgruppen til en Nest-klasse, kan en etablering af en Nest-klasse revurderes.

Investeringscase – Inkluderende dagbehandling

I forbindelse med Byrådets behandling af masterplanen for specialundervisning 2023-2027 og masterplanen for det specialiserede børne- og ungeområde godkendte de, at der skulle udarbejdes en investeringscase for inkluderende dagbehandling.

Det var hensigten, at investeringscasen skulle være klar til de politiske møder i august måned, så den kunne indgå i budgetmaterialet for budget 2024-2027. Det har dog efterfølgende vist sig, at investeringscasen kræver en længere analysefase end forventet og den vil derfor først være klar til politisk behandling i foråret 2024 i forbindelse med budget 2025-2028.

Bevilling

Såfremt administrationens indstilling om valg af model A følges, vil sagen ikke have bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Byrådet.

Indstilling

1. At der ikke etableres et Nest-tilbud fra skoleåret 2024/25 (model A). Administrationen vil følge udviklingen på området nøje og hvis det i fremtiden vurderes muligt at opnå en effektiviseringsgevinst grundet øget elevantal i målgruppen til en Nest-klasse, kan en etablering af en Nest-klasse revurderes.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Anbefaler administrationens indstilling.

Udvalget besluttede, at der skal afholdes en drøftelse i forbindelse med et kommende Børne- og Skoleudvalgsmøde med deltagelse af fagprofessionelle/eksperter om emnet, og at administrationen skal arbejde videre med mellemformer, der inddrager andre målgrupper.

Bilag

Investeringscase - NEST-klasse

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 93: Brug af betegnelsen børnehaveklasse i Fredensborg Kommune

23/14517

Beslutningstema

Udvalget skal tage stilling til anvendelsen af betegnelsen børnehaveklasse i Fredensborg Kommune.

Sagsfremstilling og økonomi

Børne- og Skoleudvalget bad på sit møde den 8. juni 2023 om at få fremlagt en sag om navngivningen af det første klassetrin i Fredensborg Kommunes folkeskoler.

Fredensborg Kommune anvender i dag både betegnelsen børnehaveklasse og betegnelsen 0. klasse om det første år i folkeskolen. Begreberne anvendes side om side i skolestyrelsesvedtægten for Fredensborg Kommunes skoler samt på kommunens og skolernes hjemmesider. Begreberne anvendes også begge i det daglige arbejde i skolerne og i administrationen.

Udvalget skal tage stilling til, om kommunen fremadrettet alene skal anvende betegnelsen børnehaveklasse.

Den officielle betegnelse i henhold til Folkeskoleloven er børnehaveklasse. I §3 i Lovbekendtgørelse nr. 1396 af 05/10/2022 (Folkeskoleloven) fremgår det således, at *"Folkeskolen omfatter en 10-årig grundskole bestående af en børnehaveklasse og 1.-9. klasse samt en 1-årig 10. klasse..."*

Børne- og Undervisningsministeriet anvender på sin hjemmeside også betegnelsen børnehaveklasse, som beskrives som *"et forberedende år, hvor barnet skal lære, hvad det vil sige at gå i skole. Børnehaveklassen fungerer som et overgangsår, der bygger bro mellem dagtilbuddets legende aktiviteter og den fagopdelte undervisning fra 1. klasse, så barnet bliver godt forberedt til at få det fulde udbytte af sin skolegang"*.

I børnehaveklassen bliver børnene undervist i kompetenceområder som bl.a. sprog og matematisk opmærksomhed og ikke i deciderede fag som dansk og matematik.

Ved at anvende betegnelsen børnehaveklasse understreges årets karakter af overgang mellem børnenes erfaringer fra dagtilbud og de forestående år som skoleelever. Samtidig vil anvendelsen af børnehaveklassebetegnelsen være i overensstemmelse med sprogbrugen i folkeskoleloven.

Såfremt udvalget beslutter at anvende betegnelsen børnehaveklasse som den eneste, vil administrationen konsekvensrette styrelsesvedtægten og bilaget. Ligeledes vil både Fredensborg.dk og skolernes hjemmesider blive gennemgået og konsekvensrettet. Endelig vil skolerne og administrationen arbejde på at ændre deres sprogbrug omkring elevernes første skoleår i deres daglige arbejde.

Bevilling

Sagen har ikke bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven.

Kompetence

Børne- og Skoleudvalget.

Indstilling

1. At Fredensborg Kommune fremadrettet anvender betegnelsen børnehaveklasse om folkeskolens første år.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Administrationens indstilling godkendt.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 94: Høring af første udkast af Sundhedspolitikken 2023-2026

22/30918

Beslutningstema

Udvalget giver høringssvar til første udkast af sundhedspolitikken 2023-2026

Sagsfremstilling og økonomi

Administrationen har udarbejdet første udkast af sundhedspolitikken for årene 2023-2026 og sendt det til godkendelse hos Fritids- og Idrætsudvalget og Social og Sundhedsudvalget, hvor politikken er forankret. Første udkast kan læses i sin fulde længde i bilag 1.

Da sundhedsområdet – og dermed sundhedspolitikken – har trådt ind i børne- og skoleområdet, bedes Børne og Skoleudvalget drøfte det første udkast af politikken og give eventuelle høringssvar herpå.

Baggrund for udarbejdelse af sundhedspolitikken

Frem til 2018 har Fredensborg Kommune haft en selvstændig sundhedspolitik, men med udarbejdelsen af Byrådets arbejdsgrundlag i 2018, blev sundhedspolitikken integreret med kultur- og fritidsområdet i den tidligere Kultur-, Fritids- og Sundhedsfremmepolitik.

Under revideringen af Byrådets arbejdsgrundlag i 2022, besluttede byrådet på deres møde d. 21. november 2022, at Fredensborg Kommune igen skal have en selvstændig sundhedspolitik gældende for årene 2023-2026.

Forankring

Sundhedspolitikken er forankret i Social- og Sundhedsudvalget for så vidt angår den patientrettede sundhedsfremme og i Fritids- og Idrætsudvalget for så vidt angår den borgerrettede sundhedsfremme. Dette følger kompetencefordelingen mellem udvalgene, som er vedtaget med "Byrådets Styrelsesvedtægt".

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

3. Sundhed og trivsel.

Byrådets arbejdsgrundlag 2023-2026

1. Livskvalitet i hverdagen.
2. Et aktivt fritids- og kulturliv er også velfærd.

Kompetence

Børne- og Skoleudvalget.

Indstilling

- At udvalget drøfter og kommer med eventuelle høringssvar til første udkast af sundhedspolitikken 2023-2026.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Anbefaler det første udkast af sundhedspolitikken 2023 – 2026 med bemærkning om, at udkastet skal konsekvensrettes, jf. Budgetforlig 2024 -2027, hvor Forebyggelsesrådet nedlægges.

Bilag

Bilag 1 - Første udkast af Sundhedspolitikken 2023-2026n

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 95: Orientering om skolernes arbejde med ordblinde og læseudfordrede elever

23/15655

Beslutningstema

Børne- og Skoleudvalget har bedt om en orientering om kommunens praksis i forhold til at identificere og undervise elever med ordblindhed.

Sagsfremstilling og økonomi

Baggrund:

Tal fra den nationale ordblindetest viste i december 2022, at 12 pct. af 9. klasseeleverne på landsbasis er testet ordblinde. Det svarer til næsten hver 8. elev. Dertil kommer de læseudfordrede elever, der ikke bliver identificeret som ordblinde, men som kan have andre udfordringer i forhold til læsning og læseforståelse.

Nationalt fokus på ordblindhed

I forbindelse med aftalen om et nyt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen fra oktober 2021, er der kommet fornyet fokus på ordblindhed og identifikation af ordblindhed:

- Det er blevet obligatorisk at tilbyde 'Risikotesten for ordblindhed' til elever med tegn på specifikke læsevanskeligheder eller familiær disposition for ordblindhed.
- Fra skoleåret 2024/2025 bliver det obligatorisk at anvende et nyt nationalt redskab til sprogvurdering i børnehaveklassen.
- Fra skoleåret 2025/2026 bliver det obligatorisk at screene alle elever for læsevanskeligheder i 1. klasse.

Stort fokus i Fredensborg Kommune

I Fredensborg Kommune har der i en årrække været et stort fokus på opsporing og undervisning af elever med ordblindhed eller andre læseudfordringer, og administrationen bliver ofte kontaktet af andre kommuner, der er interesserede i, hvordan indsatsen for ordblinde og læseudfordrede elever er organiseret i Fredensborg Kommune blandt andet i form af læsetilbuddet Sprog-pilot for elever i både indskoling, mellemtrin og udskoling. Tilgangen til arbejdet med ordblinde og læseudfordrede er baseret på den nyeste forskning, bl.a. er der et tæt samarbejde med Nationalt Videnscenter for Læsning i forbindelse med 'Sproggaven' i dagtilbud og 'Sproggaven med i skole' i børnehaveklassen.

Hvad er ordblindhed?

Når børn skal lære at læse, lærer de først skriftens lydprincip, hvor hvert bogstav i et ord svarer til en lyd i udtalen af ordet. Nogle børn lærer det hurtigt, andre skal have lidt længere tid til det. Børn med ordblindhed har markante vanskeligheder ved at lære og udnytte skriftens lydprincip og har derfor svært ved at udvikle en præcis og automatiseret ordafkodning og sikre stavefærdigheder. Ordblindhed er medfødte vanskeligheder ved at koble bogstaver med sproglyde og er en specifik læsevanskelighed. Ordblindhed skyldes altså ikke dårlig begavelse, dårligt syn eller hørelse, manglende arbejdsindsats fra eleven eller generelle indlæringsvanskeligheder.

Opsporing

Allerede i kommunens dagtilbud har personalet fokus på børnenes sproglige udvikling, og det er politisk besluttet, at børnene sprogvurderes når de er 2, 3, 4 og 5 år. Konstaterer man sproglige udfordringer hos et barn, vil personalets fokus på barnets sprogudvikling øges og der er også mulighed for at inddrage tale-høre-pædagoger i arbejdet med barnet og børnegruppen. De enkelte dagtilbud har ligeledes sprogvejledere tilknyttet, som har særlig viden om, hvordan der kan arbejdes med at understøtte børns sprog.

Når barnet starter skole vil der allerede i børnehaveklassen blive gennemført en sprogvurdering, som personalet i samarbejde med skolens læsevejleder følger op på. I de senere klassetrin bliver der gennemført forskellige test og screeninger af elevernes læse-, skrive- og stavefærdigheder for at holde øje med, om eleverne har – eller er ved at udvikle – læsevanskeligheder, herunder ordblindhed. Ud over test er lærernes kendskab og iagttagelser af den enkelte elev fra den daglige undervisning vigtige observationer, som kan understøtte en mistanke om mulige ordblindevanskeligheder hos et barn.

Screening med Risikotesten for ordblindhed

Når personalet konstaterer, at der kan være mistanke om, at en elev kan være i risiko for at udvikle ordblindhed, foretager man en screening med ”Risikotesten for ordblindhed”, der kan bruges til at forudsige mulige afkodningsvanskeligheder. Risikotesten bruges også på elever, hvis forældre er ordblinde, da man ved, at eleven har fire gange så høj risiko for at udvikle ordblindhed, hvis der er ordblindhed i familien. Endelig kan forældrene ønske at få testet barnet med risikotesten. Testen gennemføres i slutningen af børnehaveklassen eller i 1. klasse.

Den nationale ordblindetest

Egentlig ordblindhed kan først identificeres, når eleven har modtaget grundig undervisning i skriftens lydprincip, og når det forventes, at eleven har lært at anvende det i sin egen læsning og skrivning. Det betyder, at skolerne tidligst kan bruge den nationale ordblindetest til at identificere ordblindhed fra 3. klasse.

Ordblindetesten anvendes til de elever, hvor der (stadig) er mistanke om ordblindhed. Da ordblindhed optræder i forskellige grader, sker det ofte, at elever med en lettere ordblindevanskeligheder kan klare sig fint igennem første halvdel af skoleforløbet. Disse elevers ordblindhed opdages først senere i skoleforløbet, hvor læsekravene er højere.

Hvis forældre ønsker at få deres barn testet for mulig ordblindhed, har de retskrav på at få barnet testet med ordblindetesten fra marts måned i 4. klasse.

Undervisning af ordblinde elever

Der er udarbejdet kommunale retningslinjer for skolernes opsporing af ordblindhed hos elever samt opfølgning og forebyggende indsatser. Her præciseres det, hvordan skolerne skal teste og hvilke indsatser, der skal sættes i værk for ordblinde og læseudfordrede elever.

På hver skole er der mindst én læsevejleder, der støtter op om testning og undervisningsindsatser i forhold til læseudfordrede elever. Læsevejlederen skal også vejlede lærerne i, hvordan der kan tilrettelægges en ordblindevenlig undervisning.

Da ordblindhed optræder i forskellige grader, har alle elever med ordblindhed ikke behov for samme undervisningstiltag. Det er skoleledelsen, som sammen med skolens læsevejleder vurderer behovet hos den enkelte elev. Kommunens læsekonsulent kan rådgive og vejlede skolerne i denne opgave.

Kommunen arbejder på flere måder med at imødekomme de forskellige undervisningsbehov, bl.a. med differentiering i klassen eller holdundervisning. Ordblinde elever vil i mellemtrin og udskoling have adgang til AppWriter, som er et læse- og skriveunderstøttende it-program. Systemet bruges både i elevens forberedelse og i selve undervisningen.

Sprogpilot Fredensborg

Skoleledelsen kan visitere elever med ordblindhed eller svære læseudfordringer til Sprogpilot. I Sprogpilot får eleverne et struktureret og intensivt læsekursus i en periode på 9 uger. Der er i alt plads til 108 elever årligt i Sprogpilot fordelt på indskolings-, mellemtrins- og udskolingshold i de fire bysamfund.

I Sprogpilot får elever fra mellemtrin og udskoling undervisning i brugen af AppWriter og der tilbydes et særligt AppWriter-forløb for ordblinde 9. klasses-elever, som forberedelse til afgangsprøven, hvor de bruger AppWriter som hjælpemiddel.

Læselærerne fra Sprogpilot giver vejledning til lærerteams, der har elever i Sprogpilot, så de kan følge op på den undervisning, eleven har fået i sprogpilotforløbet, herunder gøre brug af AppWriter i den daglige undervisning.

Informationsmaterialer

Der findes informationsmaterialer til forældre til børn med ordblindhed eller risiko for ordblindhed, der henvender sig til forældre til børn i dagtilbud og skole. Her kan forældrene få viden om ordblindhed, risikotegn på ordblindhed og vejledning i, hvordan de kan støtte deres børn. Informationsmaterialet er tilgængeligt på kommunens hjemmeside.

Styrket fokus på læsning og sprogudvikling i Fredensborg Kommune

Der er i den senere tid præsenteret undersøgelser, der viser, at eleverne nationalt er udfordret på deres læsekundskaber og læselyst. Det er derfor nødvendigt, at skolerne har et stort og styrket fokus på sprog og læsning.

Administrationen er i tæt samarbejde med skolernes ledere og læsevejledere i gang med at beskrive en klar fælles retning for skolernes undervisning i sprog og læsning, herunder en generel læsevenlig undervisning, der understøtter ikke bare ordblinde elever, men alle elever med sproglige udfordringer.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven.

Vejledning om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Mål 4: Kvalitetsuddannelse særligt mål 4.6: Inden 2030 skal alle unge og en væsentlig del af voksne, både mænd og kvinder, have opnået færdigheder i at læse og regne.

Byrådets arbejdsgrundlag 2018 – 2021 – pejlemærke nr. 1 ”Det er sejt at være dygtig – alle børn har mulighed for læring og trivsel”.

Kompetence

Børne- og Skoleudvalget.

Indstilling

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 96: Orientering om skærmbrug i skoler og dagtilbud

23/15815

Beslutningstema

Børne- og Skoleudvalget orienteres om brugen af skærme – computere, tablets og mobiltelefoner – i kommunens skoler og dagtilbud.

Sagsfremstilling og økonomi

Børne- og Skoleudvalget har bedt om at få en sag på udvalgsmødet med et overblik over brugen af skærme i kommunens skoler og daginstitutioner.

Brev fra Børne – og Undervisningsminister om brug af skærme

Før sommerferien modtog alle landets skoler et brev fra Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye med en opfordring til at forholde sig aktivt til elevernes brug af skærme i skoletiden. Han opfordrer i brevet desuden skolerne til at anlægge et forsigtighedsprincip sådan, at computere, tablets og mobiltelefoner kun indgår i undervisningen, når det kan begrundes pædagogisk. Ifølge ministeren skal der hellere være en time for lidt med skærm end en time for meget. Desuden varsler ministeren, at Børne- og Undervisningsministeriet i dette skoleår vil udsende nogle anbefalinger for brugen af skærme i skolen.

Det har i mange år været en del af folkeskolens opgave at bruge IT i undervisningen. Først som selvstændigt faghæfte for IT og medier og senere som et tværgående tema, der skal indtænkes i alle fag. Siden 2011 har der været en intensiveret indsats for at styrke anvendelsen af IT i folkeskolen. Der har blandt andet været et stort fokus på at gøre digitale læremidler til en mere naturlig integreret del af undervisningen med henblik på at understøtte elevernes læring og trivsel. Indsatsen skulle også bidrage til at udvikle markedet for digitale læremidler og understøtte en let og overskuelig adgang til digitale læremidler.

Skolernes og dagtilbuds brug af skærme og digitale læremidler

Administrationen har spurgt skoleledere og områdeledere om, hvordan skærme og digitale læremidler anvendes i kommunens skoler/dagtilbud. Det følgende overblik over brugen af skærme er dannet ud fra deres svar.

Brug af skærme i dagtilbud

Dagtilbuddene anvender i et begrænset omfang iPads som end del af deres pædagogiske praksis til at understøtte det pædagogiske læringsmiljø. Områdelederne vurderer, at iPads bruges ugentligt, men ikke hver dag. Det kan fx være til at undersøge natur- og dyreliv, som udgangspunkt for en dialog med børnene om oplevelser i institutionen ud fra billeder af hverdagen, eller til at lade børnene fotografere med fokus på at lade børnene dokumentere deres hverdagsoplevelser. iPad anvendes primært i mindre grupper i samspil med en voksen.

Dagtilbuddene bruger kun meget sjældent iPad som underholdning til børnene. I de tilfælde, hvor det sker, vil det være i en stund, hvor et barn har brug for en pause, lytte til musik eller se en kort tegnefilm sammen med en voksen.

Dagtilbuddene har løbende drøftelser om det pædagogiske formål med at bruge skærme, og hvordan brugen af teknologi kan være et led i børnenes digitale dannelse. Dette sker i sammenhæng med den øvrige pædagogiske praksis.

Skolernes brug af computer, tablet og mobiltelefoner

Skolerne forholder sig løbende aktivt til, hvordan skærme og digitale læremidler bruges i undervisningen. Debatten om skærmb brug i skolen, har på flere skoler givet anledning til, at emner som digital dannelse og mobilpolitik er blevet taget op og diskuteret i skolens ledelse og i skolebestyrelserne.

Skolelederne anslår, at eleverne arbejder ved en skærm (computer, tablet eller mobiltelefon) i gennemsnit 5-10% af tiden i indskoling, 10-20% af tiden på mellemtrinnet og 50-80% af tiden i udskoling. Det skal dog understreges, at når der inddrages skærme i undervisningen, betyder det ikke, at der kun arbejdes ved skærmen. Undervisningen foregår oftest i et samspil mellem det digitale og det analoge/praktiske. Fx læses en tekst på skærm, mens der skrives noter i hånden, eller mobiltelefonen bruges i en faglig 'skattejagt' i naturen. Skærme kan også inddrages som en del af åben-skole-aktiviteter, hvor eleverne arbejder med en problemstilling, der involverer det omkringliggende samfund. Her kan fx en Ipad bruges til at undersøge, indsamle og registrere, samtidig med at eleverne er ude i nærområdet og bevæger sig.

I indskoling foregår undervisningen primært analogt. Læreren kan anvende digitale materialer (fagportaler), men opgaverne løses primært analogt, fx i fællesskab i klassen, ved at skrive i bøger/på papir og arbejde i grupper. Der inddrages stort set ikke mobiltelefoner i undervisningen i indskoling. Opgaver, hvor der bruges skærm, kan fx være opgaver, hvor der tages billeder med Ipad.

På mellemtrinnet inddrages computer og tablet lidt mere, men undervisningen foregår fortsat primært analogt. Mobiltelefoner anvendes kun sjældent og kun, når det er relevant for det undervisningsmæssige indhold.

Udskoling arbejder en stor del af tiden digitalt. Her løses mange opgaver på computer. Dette skyldes blandt andet, at mange opgaver og afleveringer i skolens fag skal udarbejdes på en computer og hovedparten af eksaminer gennemføres digitalt. Mobiltelefoner inddrages fortsat kun, når det er relevant for undervisningen.

For alle årgange gælder det, at der er særlige hensyn at tage til elever med læse- og skrivevanskeligheder, fx ordblindhed, da de er særligt afhængige af at kunne bruge digitale hjælpemidler i undervisningen.

Læremidler

De analoge læremidler fylder mest i indskoling, mens der i udskoling primært bruges digitale læremidler. I indskoling og på mellemtrinnet er det primært læreren, der bruger de digitale fagportaler, mens eleverne arbejder på papir eller i bøger.

I udskoling bruger eleverne primært de digitale læremidler. Det skal dog bemærkes, at de fleste af de forløb, der anvender digitale platforme, lægger op til at inddrage fysiske læremidler og det fysiske læringsmiljø på og omkring skolen.

Det vil være en udfordring i udskoling kun at bruge analoge undervisningsmidler, fx i fag som samfundsfag, dansk og historie, da den samfundsmæssige udvikling går hurtigt, og der hele tiden er nye ting at forholde sig til i fagene. De fysiske materialer bliver hurtigt forældede, hvorimod fagportalerne løbende opdateres. Det vil derfor kræve betydelige ressourcer til indkøb af materialer at holde de fysiske materialer opdaterede. Derudover satser mange forlag primært på fagportalerne og udgiver derfor ikke i lige så høj grad som tidligere fysiske fagbøger.

Det er lærerteam'ene på de enkelte årgange, der tilrettelægger undervisningsforløbene ud fra de Fælles Mål for de enkelte fag. Valget af undervisningsmidler sker ud fra grundige pædagogiske og didaktiske overvejelser. Det er emnet og opgaven, der bestemmer, hvilke undervisningsmidler, der bruges. Skolerne benytter en bred vifte af både digitale og analoge læremidler. Det er skolebestyrelsens opgave at godkende, hvilke undervisningsmidler skolerne benytter.

Mobilpolitik

Alle skoler har regler for, hvornår og hvor meget eleverne må bruge deres mobiltelefoner i skoletiden og mens, de er på SFO. Det er typisk skolens ledelse, skolens personale og skolebestyrelsen, der er involveret i udformningen af reglerne for brugen af mobiltelefoner.

Mobilpolitikken varierer fra skole til skole og fra årgang til årgang. Alle skoler har mere restriktive regler for brugen af mobiltelefon i de mindre klasser og SFO I og mere lempelige regler for brugen af mobiltelefoner i udskoling og SFO II. Det gælder dog for alle klassetrin, at mobiltelefonerne kun må bruges i undervisningen, når det er relevant for indholdet i undervisningen.

To skoler er mobilfri hele skoledagen og indsamler mobilene ved dagens start. Fire skoler er mobilfri i indskoling og til dels på mellemtrinnet, men har mere lempelige regler for udskoling, hvor mobilen må bruges i pauser.

Skærme som forstyrrende element i undervisningen

Skolerne oplever i nogen grad, at elevernes deltagelse i undervisningen forstyrres af deres brug af skærme til ikke-undervisningsrelaterede aktiviteter, fx sociale medier. Udfordringen er primært til stede i udskoling, da eleverne her arbejder ved computer, og de i nogle tilfælde har adgang til deres mobil i undervisningstiden. Særligt kan det være en udfordring i forbindelse med gruppearbejde, hvor eleverne sidder i grupper forskellige steder på skolen.

Skolerne vurderer ikke, at indskoling- og mellemtrinselevernes deltagelse i undervisningen distraheres af skærme, da elevernes brug af skærme er begrænset. Men der kan være konflikter, der er opstået blandt eleverne på sociale medier udenfor skoletiden, der fylder for eleverne i skoletiden og derfor må håndteres i skolen.

Digital dannelse

Digitale ressourcer er en del af elevernes virkelighed både i og uden for skolen. Skolerne arbejder løbende med digital dannelse, hvor eleverne skal rustes til at kunne begå sig i en digitaliseret verden. Derfor arbejdes der med forskellige indsatser afhængig af klassetrin, fx emner som adfærd på sociale medier, digital mobning, falske nyheder, sikkerhed og teknologiforståelse.

Alle skoler i Fredensborg kommune arbejder med makerspaces. Et centralt element i arbejdet med makerspace er teknologiforståelse. Målet er, at eleverne gennem arbejde med makerspaces bliver klædt på til at gå fra at forbruge teknologi til at blive skabere af teknologiske produkter. I processen forholder eleverne sig kritisk til, hvad teknologien kan, og hvordan den kan anvendes.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Verdensmål 4: kvalitetsuddannelse, verdensmål 3: sundhed og trivsel.

Kompetence

Børne- og Skoleudvalget.

Indstilling

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Orienteringen blev taget til efterretning. Brugen af digitale værktøjer og skærme skal drøftes i udvalget i forlængelse af budgetforlig 2024 – 2027.

Udvalget ønsker at drøfte temaet med skolelederne på udvalgsrådet i december ifm. opfølgning på skolernes trivselshandlingsplaner, jf. sag nr. 81 behandlet på sidste møde i

Børne - og Skoleudvalget d. 9. august 2023.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 97: Meddelelser fra administrationen

21/32421

Sagsfremstilling og økonomi

Endrupskolen fik ikke mulighed for at deltage i forsøg med karakter for arbejdsindsats som beskrevet i sag nr. 45 den 13. april 2023.

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Administrationen orienterede om, at der er udsendt invitation via e-boks til alle unge i Fredensborg Kommune født i perioden 16.10 2004 – 15.10 2005 til at søge om at blive udvalgt til at deltage i gallataffel i forbindelse med fejring af HKH Prins Christians 18 års fødselsdag.

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 98: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

21/32421

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Der forelå ingen meddelelser.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 99: Sager på vej

21/32420

Beslutningstema

Orientering om sager på vej.

Sagsfremstilling og økonomi

Oktober

Godkendelse af reviderede godkendelseskriterier for private daginstitutioner

Revideret kommissorium for §17 stk. 4 – ungeudvalget

Udmøntning af opkvalificeringspuljen til dagtilbudsområdet fra finanslov 2023

November

Forslag til fremadrettet placering af feriedage for skolernes elever efter høring

Udvikling af dagtilbud med høj andel af børn i udsatte positioner.

Beslutning om datoer og temaer - dialogmøder i 2024

December

Skolernes trivselshandleplaner for 2023. Drøftelse med skolelederne.

Status på forebyggelse af stress, angst og præstationspres i udskoling

1. halvår 2024

Årlig opgørelse på områdeniveau med anvendelse af omsættertabelen.

Orientering om afstemning vedr. muligt fravalg af frokostordning

Orientering om resultat af brugertilfredshedsundersøgelse på skoleområdet 2023

Opfølgning på workshoppen vedr. kvalitetsundersøgelse dagtilbud 0-2 år

Investeringscase inkluderende dagbehandling (jf. masterplan specialundervisning)

Beslutning om rammer for forældreindflydelse i dagtilbud

Orientering om nye regler om udsat skolestart

Beslutning om ændring af bilag til skolestyrelsesvedtægt som konsekvens af sænkelse af klasseloftet

Status kapacitet på dagtilbud

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Børne- og Skoleudvalget

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)

Punkt 100: Digitalt underskriftsblad 6. september 2023

21/31504

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget (2022-2025) den 06-09-2023

Underskriftsblad vedhæftet.

Bilag

Godkendelsesark bsu 6. september 2023.pdf

Fraværende Tinne Borch Jacobsen (V)